

Gyakorlás

■ Füllentős

Minden csoport megfogalmaz három igaz és egy hamis állítást a mondával kapcsolatban. A feladatalkotásban mindenkinek részt kell vennie, tehát legalább egy állítást kell alkotnia. A csoportok ezután szavazócédula segítségével értékelik egymás állításait (az egyik cédulán egy zöld „pipa” van, ha igaz, a másikon egy piros „x”, ha hamis).

Példa a tanári utasításra: Most minden csoport azonos feladatot kap. Írjatok közösen három igaz és egy hamis állítást a mondával kapcsolatban. A feladat megoldása csak akkor lesz érvényes, ha mindenki megfogalmaz egy állítást. Ezután szavazócédulákat kaptok, melyeket akkor fogtok használni, mikor a csapatok felolvassák az állításaikat. Minden csoport először csendes megbeszéléssel értékeli az állítást, majd a szóvivő felmutatja a kártyát. (Ez az utasítás természetesen nem egyszerre hangzik el, hanem szakaszonként, ahogy haladunk előre a feladat teljesítésével.)

(olvasási készség, lényeg megfogalmazása, szövegértés, szövegalkotás, beszéd-készség, stílus, kommunikáció)

Azok a csoportok, akik a rendelkezésre álló időnél hamarabb elvégezték a feladatot, időkitöltő feladatot kaptak.

Összefoglalás – kiértékeljük az órán tapasztaltakat, majd kijelöljük a házi feladatot.

Értékelés

■ Igazlító lap

Az igazlító lapon 7 állítás szerepel, ezt kell a tanulóknak megválaszolniuk.

1. A csoportmunka során elvégeztem a saját részfeladatomat.	igen	nem
2. Figyelmesen meghallgattam a társaimat.	igen	nem
3. Nem vágtam a társaim szavába.	igen	nem
4. Elfogadtam a csoporttársaim javaslatait.	igen	nem
5. Segítettem a csoporttársamnak.	igen	nem
6. Dicsértem csoporttársamat.	igen	nem
7. Én is kaptam dicséretet.	igen	nem

Példa a tanári utasításra: Elérkeztünk az óra végéhez. Kérlek benneteket, olvassátok el a mondatokat, és értékeljétek magatokat.

(önkifejezés, önértékelés)

Korábban már foglalkoztam a nem kötelező házi olvasmányok jelentőségével. Ezek között elsősorban olyan könyvek, szövegek kerültek terítékre, amelyeket a diákok maguk javasoltak. Én ezeknek a kéréseknek a tanításom során igyekszem eleget tenni, és próbálom a diákok által javasolt könyveket a tanmenet által kínált témakörökkel összeegyeztetni. Így került nyári olvasmányként a *Rómeó és Júlia* mellé *Az éhezők viadala* című könyv is. A tavalyi iskolaév végén egy újabb kéréssel fordultak hozzám: nagyon érdekesnek találták a „di capriós” *A nagy Gatsby* című filmet, sokan szavaztak arra, hogy ezt a könyvet a nyár során szívesen elolvassák a „kötelező” olvasmány mellett. Elgondolkodtam azon, hogy milyen éppen aktuális témakörrel hozható párhuzamba a könyv. A választásom Petőfi: *Az apostol* című elbeszélő költeményére esett. A két főhősünk sors története, bár más nézőpontból, mégis egy közös síkra helyezhető.

A következő állomásokat a gyerekek csoportokban látogatták. 5-6 csoportot érdemes alakítani, és kb. 7-8 állomást, így szabadon választhatják meg az állomások sorrendjét a diákok. Az izgalmat fokozni lehet színes borítékokkal vagy sokat sejtető feliratokkal is. Egy lapra dolgoznak, amit utólag értékelünk. A feladatokat 2 tanítási órára terveztem. A 3. órán megbeszéljük a lehetséges válaszokat, ezt már mindenki a saját füzetébe jegyzeteli.

1. állomás (10):

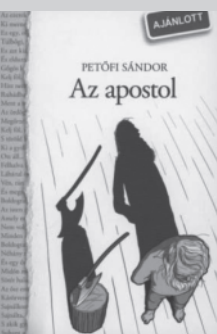
a) Melyik műben hangzott el a következő idézet, és minek kapcsán?

„Az ember nemcsak polgár, /
egyzersmind ember is;
Mindig másoknak éljen-e /
És sohase magáért?”

b) 6-7 mondatban (konkrét példák-
kal élve) fejtsetek ki a csoport véleményét az adott témával kapcsolatban:

Brutovszky Gabriella

Házi olvasmányok feldolgozása állomások formájában Gatsby & Szilveszter

összeegyeztethető-e az ember életében az önmegvalósítás, az önérdék és a közösség iránt érzett felelősség?

2. állomás (10):

Tudat-e? Anarchia, anarchisztikus: a 19. század második felében kialakult mozgalom, mely a társadalom átalakítását a legfőbb vezető eltávolításával képzelte el.

Az utókor más kontextusban is használja ezeket a kifejezéseket. Kik a huszadik, huszonegyedik század anarchistái? Mi az anarchizmus elsődleges célja? Mi a szimbóluma (rajzoltjátok le)? Ismertek-e anarchista közösségeket? Egyetértetek-e velük?

3. állomás (10 perc):

a) Szilveszter már nem a népet vezető látnok-próféta, hanem a szabadság küldetéses apostola. Gyűjtsetek össze Szilveszter szerepeltetésének fontosabb állomásait! Milyen cselekedetekben, hogyan nyilvánul meg Szilveszter apostol volta?

b) „Egy utazás szembesíti az embert önmagával...” A szabadság egyik 20. század végi „apostola” egy reklámfotón. Felismeritek őt, és azt is, hogy mi látható a háttérben? Vajon mit reklámozhat a kép? Elemezzétek a kép jelrendszerét (pl. az autó méretének funkciója stb.). Miért éppen „ő” lett a reklámarc?

c) Nézzetek utána a „két szatyros férfi” történetének. Hogyan köthető a mi témánkhoz?

4. állomás (10):

a) Gyűjtsetek példákat az alábbi elbeszélési módokra *Az apostol* c. műből:

Az elbeszélő úgy szólal meg, mint ha olvasó lenne, aki nem tudja, mi következik, de kíváncsi a történetre, és olvasás közben kérdéseket tesz fel magának:

Azt a benyomást kelti, hogy az elbeszélő egyben szereplője is a történetnek:

Egy külső elbeszélő jelenléte:

b) A mű műfaja:

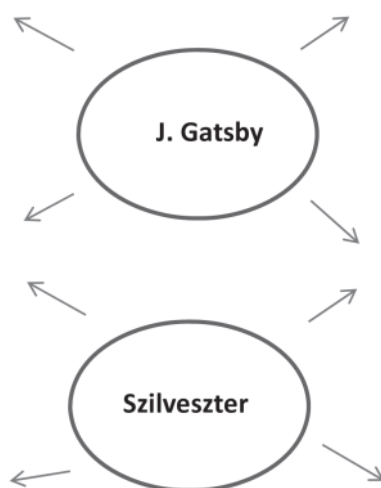
c) A megírás és a megjelenés éve, Petőfi életének melyik korszaka:

d) A hármas szám szimbóluma, fény és sötétségszimbólumok:

5. állomás (10 perc):

a) Készítsetek jellemrajzot a két főhősünkről!

b) Kinek mi a célja az életben?

6. állomás (10 perc):

A nagy Gatsby című mű egy modern karrierregénynek is tartható az 1920-1930-as évek Amerikájából. Közel áll a korábban tanult karrierregényekhez, így például a Balzac: *Goriot apó*, valamint Stendhal: *Vörös és fekete* című műveihez, de *Az Apostol* című műhöz is. Miben hasonlít, és miben különbözik ezektől a művektől *A nagy Gatsby*? Fejtsétek ki meglátásaitokat 6-7 mondatban (esetleg táblázatban)!

7. állomás (10 perc):

Baráti levél Gatsbynek

Írjatok Gatsbynek egy baráti levelet, ahol próbáljátok őt meggyőzni arról, hogy amit Daisyért tesz, hiábavaló, hívjátok fel a figyelmét arra is, hogy nem érdemes a múltból táplálkozni, a jelenre és a jövőre kell koncentrálni, valamint önmagunkra.

Két idézet inspirációként:

„*Gatsby hitt a zöld fényben – a tobzódó jövőben, amely évről évre hátrál előlünk. Most is kijátszott, de nem számít – holnap majd gyorsabban rohannunk, karunkat messzebbre nyújtjuk utána. És egy szép napon talán... Így vergődünk tovább, csónakok az ár ellen, szüntelenül vissza-visszahullva a múltba.*”

„*Nincs olyan tűz vagy frissesség, amely egyenértékű tudna lenni azzal, amit egy férfi a szívében légvárként felépít önmagának.*”

8. állomás (10 perc):

a) Nézőpontok. Jellemezzétek 1-2 mondattal, hogy ki milyennek látja egymást *A nagy Gatsby* című műben!

- Nick Gatsbyt és fordítva:
- Gatsby Daisyt és fordítva:
- Nick Jordant és fordítva:

b) Igazak vagy hamisak az alábbi állítások?

Gatsby elgázolja Wilson feleségét. I/H

Nick unokahúga Daisy. I/H

Tom egy lacsúszott benzinkutas feleségének, Jordannek csapja a szelet I/H

Szilveszter életcélja családjának jóléte volt. I/H

Az apostol című mű in medias res kezdetű. I/H

Felhasznált irodalom:

- Pethőné Nagy Csilla: *Irodalom 10., II. rész*, Budapest, OFI, 2013, 156–162.
- Füzfa Balázs: *Irodalom 10.*, Budapest, Krónika Nova Kiadó, 206.